

۴ گزارش ۳

زینب زرین

جهش تولید گندم در ۱۵ استان کشور

با خرید ۲ میلیون تن گندم از کشاورزان، چرخه تولید و خودکفایی در کشور تقویت شده و استان خوزستان با تأمین بیش از نیمی از این حجم، نقش کلیدی در این موفقیت ایفا کرده است

خودکفایی در تولید گندم، رؤیایی است که هر سال با تلاش کشاورزان ایرانی به واقعیت نزدیک تر می شود. خرید تضمینی ۲ میلیون تن گندم از کشاورزان، نقطه عطفی در مسیر تأمین امنیت غذایی کشور است که نه تنها نشان دهنده عزم جدی دولت در حمایت از تولید داخلی است، بلکه بازتاب دهنده زحمات بی وقفه کشاورزان در پهنه های وسیع کشاورزی ایران است. این حجم عظیم گندم از ۱۵ استان جنوبی و مرکزی کشور خریداری شده که در این میان، خوزستان با تأمین ۱/۳۵۵ میلیون تن، پلاهدار این حرکت بزرگ بوده است. ارزش این گندم ها بیش از ۴۱ هزار میلیارد تومان برآورد شده که بخش قابل توجهی از آن به حساب کشاورزان واریز شده و مابقی نیز در حال پرداخت است. این دستاورد، علاوه بر تقویت اقتصاد کشاورزی، پیام روشنی از پایداری تولید و خودتکایی در یکی از مهم ترین محصولات استراتژیک کشور دارد.

استان خوزستان، با خاک حاصلخیز و آبوهوای مساعد، بار دیگر ثابت کرد قطب اصلی تولید گندم در ایران است. خرید ۱/۳۵۵ میلیون تن گندم از این استان، یعنی بیش از دوسوم کل گندم خریداری شده در طرح خرید تضمینی، نشان دهنده ظرفیت بی نظیر این منطقه در تأمین نیازهای غذایی کشور است. مزارع وسیع و طلایی خوزستان، نه تنها نماد تلاش کشاورزان این خطه است، بلکه پایانه محکم برای تحقق خودکفایی در تولید گندم به شمار می رود. این حجم تولید، نتیجه برنامه ریزی دقیق، استفاده از روش های نوین کشاورزی و حمایت های مالی و فنی از کشاورزان است.

پس از خوزستان، استان های فارس، ایلام و کرمان نیز با خرید به ترتیب ۱۶۶ و ۱۶۰ هزار تن گندم، نقش مهمی در این چرخه ایفا کرده اند. این چهار استان با مجموع سهمی بیش از ۸۰ درصد از کل خرید تضمینی، ستون های اصلی این طرح ملی هستند. تنوع اقلیمی و جغرافیایی این مناطق نشان می دهد ظرفیت تولید گندم در ایران از جنوب تا مرکز، پتانسیلی عظیم برای توسعه دارد.

■ **حمایت مالی، انگیزه ای برای تداوم تولید**

یکی از مهم ترین عوامل موفقیت طرح خرید تضمینی، حمایت مالی از کشاورزان است. ارزش گندم های خریداری شده که بیش از ۴۱ هزار میلیارد تومان برآورد شده، نشان دهنده سرمایه گذاری کلان دولت در بخش کشاورزی است. تاکنون بیش از ۷ هزار میلیارد تومان از این مبلغ به حساب کشاورزان واریز شده و پرداخت مابقی مطالبات نیز در جریان است. این تزریق مالی، نه تنها به بهبود معیشت کشاورزان کمک می کند، بلکه انگیزه ای مضاعف برای ادامه تولید و افزایش بهره وری در سال های آینده ایجاد می کند.

پرداخت به موقع مطالبات، اعتماد کشاورزان به سیستم خرید تضمینی را تقویت و آنها را به ادامه کشت ترغیب می کند. این چرخه مثبت از یکسو به افزایش تولید داخلی منجر می شود و از سوی دیگر، وابستگی کشور به واردات گندم را به حداقل می رساند. این دستاورد، در شرایطی که اقتصاد جهانی با نوسانات و چالش های متعدد روبه روست، اهمیت دوچندانی پیدا می کند.

■ **گندم، ستون امنیت غذایی**

گندم، به عنوان پایه اصلی سبد غذایی مردم کشورمان نقش غیرقابل انکاری در امنیت غذایی کشور دارد. خرید تضمینی ۲ میلیون تن گندم، گامی بلند در مسیر تأمین این محصول استراتژیک است. این حجم تولید، نه تنها نیاز داخلی به آرد و نان را تأمین می کند، بلکه امکان ذخیره سازی برای شرایط خاص و حتی صادرات را فراهم می سازد. خودکفایی در تولید گندم، به معنای کاهش وابستگی به بازارهای جهانی و حفظ استقلال اقتصادی در یکی از حیاتی ترین بخش های کشور است. برنامه ریزی های دقیق در حوزه کشاورزی، از تأمین بذرها با کیفیت گرفته تا ارائه تسهیلات مالی و آموزش های نوین به کشاورزان، نقش مهمی در دستیابی به این موفقیت داشته است. همچنین استفاده از فناوری های جدید در آبیاری و کشت به ویژه در مناطقی مانند خوزستان، بهره وری تولید را به طور چشمگیری افزایش داده است.

■ **چشم انداز آینده تولید گندم**

با ادامه روند فعلی و تقویت زیرساخت های کشاورزی، انتظار می رود تولید گندم در سال های آینده نیز رشد چشمگیری داشته باشد. افزایش سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، توسعه روش های کشت پایدار و حمایت از کشاورزان می تواند ایران را به یکی از قطب های تولید گندم در منطقه تبدیل کند. علاوه بر این گسترش کشت گندم در استان های مختلف به ویژه در مناطق مرکزی و جنوبی می تواند به توزیع عادلانه تر منابع و اشتغالزایی در این مناطق کمک کند. طرح خرید تضمینی به عنوان یک سیاست موفق نه تنها به تولید کنندگان انگیزه می دهد، بلکه با ایجاد ثبات در بازار گندم به مصرف کنندگان نیز اطمینان می دهد نیازهای غذایی آنها به خوبی تأمین خواهد شد. این توازن، کلید موفقیت در دستیابی به خودکفایی پایدار است.

جهان تجارت در حال تحول است و کشورمان با امضای موافقتنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، گام بلندی به سوی بازارهای جهانی برداشته است. این توافق که از هفته گذشته وارد فاز اجرایی شده است با حذف تعرفه های گمرکی برای حدود ۸۷ درصد کالاها ی مبادله ای، هزینه های تجارت را کاهش داده و رقابت پذیری تولیدات ایرانی را تقویت کرده است. پنج کشور عضو این اتحادیه – روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، ارمنستان و بلاروس – بازاری با حجم تجارت سالانه ۸۰۰ تا ۹۰۰ میلیارد دلار را در اختیار دارند. این فرصت، در پیچه ای به سوی افزایش صادرات، کاهش قیمت تمام شده کالاها و تنوع بخشی به مبادی وارداتی ایران گشوده است. با این حال، چالش های لجستیکی و زیرساختی همچنان مانعی جدی برای پیشروی توسعه تجارت به شمار می روند. هدف اولیه، رسیدن به حجم تجارت ۱۰ میلیارد دلاری است، اما ظرفیت واقعی این بازار می تواند تا ۴۰ میلیارد دلار نیز گسترش یابد.

■ ■ ■

موافقتنامه تجارت آزاد با اتحادیه اقتصادی اوراسیا، نقطه عطفی در تاریخ تجارت خارجی کشورمان است. این توافق که پس از سال ها مذاکره و امضای موافقتنامه تجارت ترجیحی به ثمر نشسته است، از کاهش تعرفه های گمرکی برای حدود ۴ هزار و ۶۰۰ تا ۴ هزار و ۷۰۰ ردیف کالایی از مجموع ۵۸ هزار و ۶۰۰ ردیف خبر می دهد. این به معنای حذف تعرفه برای ۸۷ درصد کالاها ی مبادله ای است که تأثیر مستقیمی بر کاهش هزینه های صادرات و واردات خواهد داشت. در جهانی که تعرفه های گمرکی می توانند قیمت تمام شده کالاها را به شدت افزایش دهند، چنین توافقی نه تنها مزیتی رقابتی برای تولید کنندگان ایرانی ایجاد می کند، بلکه برای مصرف کنندگان نیز به معنای دسترسی به کالاها ارزان تر است. تفاوت تجارت آزاد با تجارت ترجیحی در گسترده گی و عمق تأثیر آن نهفته است. در تجارت ترجیحی، تنها برخی کالاها از کاهش تعرفه بهره ور دارند می شوند، اما در تجارت آزاد، دامنه وسیعی از کالاها مشمول تعرفه صفر می شوند. این تحول، کشورمان را به شریک تجاری کلیدی اتحادیه ای تبدیل کرده که کشورهای عضو آن با هماهنگی اقتصادی و حذف تعرفه های داخلی، فضایی یکپارچه برای تجارت ایجاد کرده اند. این اتحادیه با سهمی بالغ بر ۱۸۰ میلیون نفر و اقتصاد پویا، بستری مناسب برای گسترش نفوذ اقتصادی ایران فراهم می آورد.

■ **فرصت های طلایی در بازار اوراسیا**

بازار اوراسیا با حجم تجارت سالانه ۸۰۰ تا ۹۰۰ میلیارد دلار، فرصتی بی نظیر برای کشورمان به شمار می رود.

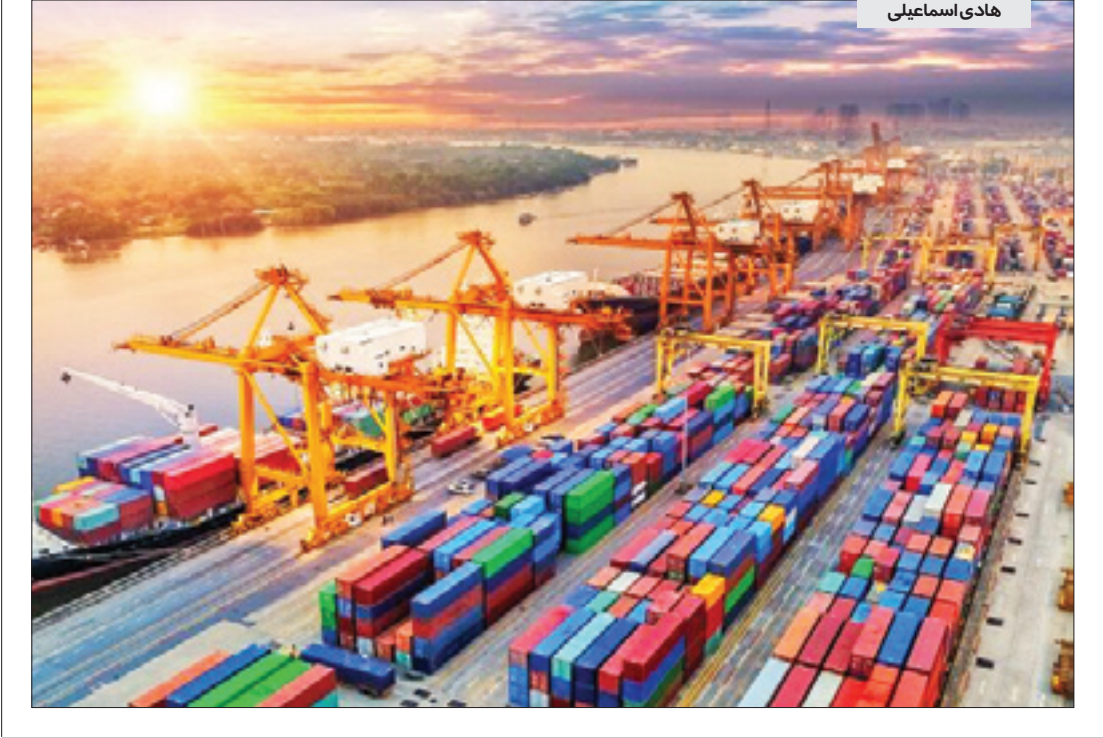
زیرساخت های لجستیکی، کلید موفقیت در بازار ۸۰۰ میلیارد دلاری اوراسیاست

دروازه تجارت آزاد با اوراسیا گشوده می شود

ایران با حذف تعرفه های گمرکی، دروازه تجارت آزاد با اوراسیا را می گشاید و با تقویت زیرساخت های لجستیکی رقابت پذیری تولیدات خود را افزایش می دهد تا سهمی بزرگ از بازار ۸۰۰ میلیارد دلاری منطقه به دست آورد

۴ گزارش یک

هادی اسماعیلی

کالا های خود را با قیمتی رقابتی تر در بازار های اوراسیا عرضه کنند.

■ **چالش های لجستیکی، مانعی در مسیر توسعه**
با وجود فرصت های بی شمار این موافقتنامه، چالش های زیرساختی و لجستیکی همچنان سدی در برابر توسعه تجارت به شمار می روند. زیرساخت های لجستیکی کشورمان چه در داخل کشور و چه در پایانه های مرزی، پاسخگوی نیازهای تجارت در مقیاس بزرگ نیستند. مشکلات حمل و نقل، کمبود امکانات بندری

موافقتنامه تجارت آزاد با اوراسیا با حذف تعرفه ۸۷ درصد کالاها، فرصتی طلایی برای تولید کنندگان ایرانی فراهم کرده است. این توافق با کاهش هزینه ها و افزایش رقابت پذیری می تواند حجم تجارت ایران را ۱۰ میلیارد دلار و حتی فراتر از آن برساند

زیرپوست بازار چه می گذرد؟

«اقتصاد پنهان» در تاریکی نفس می کشد و رشد را می بلعد!

اقتصاد سایه با تمام ناگفته هایش بخش بزرگی از واقعیت اقتصادی جامعه است؛ پدیده ای که گاه ناجی سفره مردم است و گاه مانع توسعه کشور

غیرقانونی مانند رشوه پردازی برای اجتناب از قوانین استفاده کنند. این فساد در نهایت می تواند ساختارهای دولتی و اجتماعی را ضعیف کند و به کاهش کارایی و اثربخشی سیاست های اقتصادی منجر شود. علاوه بر این اقتصاد سایه باعث ایجاد عدم اطمینان در بازارهای اقتصادی می شود. فعالیت های غیررسمی از شفافیت برخوردار نیستند و اطلاعات مربوط به آنها در دستر عموم قرار ندارد. این شفاف نبودن باعث می شود بازارهای مالی و اقتصادی به طور دقیق نتوانند وضعیت واقعی اقتصاد را ارزیابی کنند. این امر می تواند تصمیم گیری های اقتصادی را دشوار کند و اعتماد سرمایه گذاران و دیگر فعالان اقتصاد را کاهش دهد.

■ **تأثیرات مثبت اقتصاد سایه**
اگرچه اقتصاد سایه بیشتر با چالش ها و مشکلات همراه است، اما در برخی مواقع می تواند جنبه های مثبت نیز داشته باشد. یکی از مزایای این بخش از اقتصاد، تأمین شغل و درآمد برای افرادی است که در بخش رسمی قادر به یافتن شغل نیستند به ویژه در کشورهای در حال توسعه که نرخ بیکاری بالاست. اقتصاد سایه می تواند

خود را شناسایی و مزیت های رقابتی محصولات شان را تحلیل کنند. شرکت های مدیریت صادرات نیز می توانند نقش واسطه ای مؤثری ایفا کنند. این شرکت ها بدون نیاز به تولید مستقیم می توانند با شناسایی فرصت های صادراتی و تسهیل فرایندهای تجاری، به توسعه حضور ایران در بازارهای اوراسیا کمک کنند.

یکی از نکات کلیدی این توافق، تأثیر آن بر کاهش قیمت تمام شده محصولات است. واردات مواد اولیه با تعرفه پایین، هزینه تولید را کاهش و رقابت پذیری محصولات ایرانی را در بازارهای داخلی و خارجی افزایش می دهد. این امر به ویژه در صنایعی که وابستگی زیادی به مواد اولیه وارداتی دارند، می تواند تحولی بزرگ ایجاد کند. با این حال، حمایت هدفمند از تولید داخلی در بخش های حساس همچنان ضروری است تا تعادل بین واردات و تولید حفظ شود.

■ **افق های جهانی برای اقتصاد ایران**

این موافقتنامه نه تنها در پیچه ای به سوی بازار اوراسیا، بلکه گامی به سوی حضور مؤثرتر کشورمان در اقتصاد جهانی است. تولید کنندگان ایرانی باید آفاق نگاه گسترش دهند. بازاری با جمعیت ۸۰۰ میلیون نفر در منطقه اوراسیا و حتی ۷ میلیارد نفر در سطح جهان، فرصت هایی بی پایان برای رشد اقتصادی فراهم می کند. این توافق می تواند مقدمه ای برای عضویت ایران در سازمان تجارت جهانی باشد و جایگاه کشور را در نظام تجارت بین الملل تقویت کند.

علاوه بر حذف تعرفه های گمرکی، این موافقتنامه بر رفع موانع غیرتعرفه ای نیز تأکید دارد. موانعی مانند سهمیه بندی، مالیات های خاص یا عوارض غیرمستقیم می توانند به اندازه تعرفه ها تجارت را مختل کنند. تعهد کشورهای عضو به حذف این موانع، فضایی باثبات تر و مطمئن تر برای تجار ایرانی فراهم می آورد. این امر می تواند اعتماد فعالان اقتصادی را به بازار اوراسیا افزایش دهد و سرمایه گذاری های مشترک را تسهیل کند.

■ **چشم انداز آینده**

موافقتنامه تجارت آزاد با اوراسیا، نقطه شروعی برای تحولات بزرگ تر در اقتصاد کشورمان است. این توافق نه تنها به افزایش حجم تجارت و کاهش هزینه ها کمک می کند، بلکه می تواند به توسعه زیرساخت ها، تقویت همکاری های منطقه ای و جلب توجه به مسائل زیست محیطی منجر شود. با این حال، موفقیت این مسیر به تلاش های هماهنگ دولت، بخش خصوصی و سرمایه گذاری در زیرساخت ها وابسته است. ایران با تکمیل زیر ظرفیتهای اقتصادی خود و فرصت های این توافق می تواند جایگاه خود را در تجارت جهانی تثبیت کند.

شوند اقتصاد سایه همچنین می تواند در مواقع بحرانی با رکود اقتصادی، به عنوان یک سیستم اضعاف پذیر عمل کند که با شرایط جدید خود را تطبیق دهد و از این طریق به کاهش اثرات منفی بحران کمک کند.

■ **راهکارهای مدیریت اقتصاد سایه**

با توجه به مزایا و معایب اقتصاد سایه، دولت ها و سازمان های اقتصادی باید رویکردی متوازن برای مدیریت این بخش اتخاذ کنند. یکی از این راهکارها، ساده سازی و شفاف سازی فرایندهای قانونی و مالیاتی است. اگر دولت ها قادر به کاهش پیچیدگی های اداری و قوانین پیچیده باشند، فعالان اقتصادی انگیزه بیشتری برای ورود به بخش رسمی اقتصاد پیدا خواهند کرد. راهکار دیگر، آموزش و آگاسازی عمومی است. دولت ها می توانند با برگزاری کارگاه های آموزشی و کمپین های اطلاع رسانی، مردم و کسب و کارها را از مزایای فعالیت در بخش رسمی آگاه کنند. این آموزش ها می توانند به ویژه برای کارگران غیررسمی و کسب و کارهای کوچک مفید باشند. همچنین ایجاد مشوق ها و تسهیلات برای کسب و کارهایی که در بخش رسمی فعالیت می کنند، می تواند به کاهش فعالیت های غیررسمی کمک کند. این مشوق ها می توانند شامل تسهیلات مالی، معافیت های مالیاتی و حمایت های دولتی باشند.

■ **نتیجه گیری**

اقتصاد سایه با همه تأثیرات منفی اش بخش جدایی ناپذیر از بسیاری از اقتصادها به ویژه در کشورهای در حال توسعه است. اگرچه این بخش می تواند موجب افزایش بیکاری، فساد و کاهش شفافیت اقتصادی شود، اما در عین حال می تواند به تأمین شغل و درآمد برای بخش بزرگی از جامعه کمک کند. بنابراین مدیریت این بخش نیازمند سیاست های هوشمندانه ای است که ضمن بهره برداری از مزایای آن اثرات منفی آن را به حداقل برساند. راهکارهایی مانند ساده سازی قوانین، تسهیل دسترسی به منابع مالی و ایجاد مشوق های اقتصادی برای کسب و کارها می توانند به کاهش فعالیت های غیررسمی و تقویت بخش رسمی اقتصاد کمک کنند.

